

LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMAI

Kalvarijų g. 1, LT-09310 Vilnius. Tel. (+370 5) 2754241, el. p. info@architekturumai.lt, www.architekturumai.lt
Atsiskaitomoji sąskaita LT50 7044 0600 0606 7130 AB SEB, kodas 70440. Įstaigos kodas 301111540

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai
A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius

2016-07-22 Nr. S16/07/43

PASIŪLYMAS DĖL STATYBOS TECHNINIO REGLAMENTO STR 1.X.XX:2016 „STATINIŲ KLASIFIKAVIMAS“ PROJEKTO

Lietuvos architektų rūmai susipažino su Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymo „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.X.XX:2016 „Statinių klasifikavimas“ patvirtinimo“ projektu (toliau – Įsakymo projektas), kuriuo siūloma tvirtinti statybos techninį reglamentą STR 1.X.XX:2016 „Statinių klasifikavimas“ (toliau – Reglamentas) ir minėto Reglamento projektu.

Šiuo raštu teikiame Lietuvos architektų rūmų pasiūlymus dėl Reglamento projekto.

Argumentai. Reglamento projekto VI skyriaus „Nesudėtingi statiniai“ I skirsnio „Nesudėtingųjų statinių sąrašas ir statinių priskyrimo nesudėtingiems statiniams ypatumai“ 2 lentelės „Nesudėtingųjų statinių sąrašas“ 1 punkte (1 eilutėje) yra nurodytas gyvenamasis (vieno, dviejų butų) namas (toliau – Gyvenamasis namas). Lietuvos architektų rūmų įsitikinimu, toks Gyvenamojo namo priskyrimas prie nesudėtingųjų statinių yra ydingas ir iš esmės prieštarauja Lietuvos Respublikos statybos įstatymo (toliau – Statybos įstatymas) atitinkamoms nuostatomis bei patiems statybos teisinio reguliavimo tikslams.

Iš Statybos įstatymo nuostatų matyti, kad tiek šio įstatymo tikslas yra užtikrinti esminius statinio reikalavimus (4 str.), esminius statinio architektūros reikalavimus (5 str.), aplinkos, kraštovaizdžio, nekilnojamojo kultūros paveldo vertybių, trečiųjų asmenų interesų apsaugą (6 str.). Statinio sprendiniai taip pat turi atitikti teritorijų planavimo dokumentus, prisijungimo sąlygas bei specialiuosius reikalavimus (20 str.). Siekiant šių tikslų tinkamo įgyvendinimo yra nustatomi kvalifikaciniai reikalavimai sprendimus priimančioms specialistams, statybos procedūroms, jų dokumentams, statybos priežiūrai ir kt.

Atkreiptinas dėmesys, kad Statybos įstatymas nenumato išimčių, kada aukščiau išvardinti esminiai reikalavimai galėtų būti neįgyvendinami – bet kuris Lietuvos Respublikos teritorijoje statomas statinys turi užtikrinti jo naudotojų poreikius, gaisrinės saugos, higienos, aplinkos apsaugos, tvaraus išteklių naudojimo, kraštovaizdžio apsaugos ir kitus minėtus reikalavimus. Laikantis būtent tokių Statybos įstatymo nuostatų turi būti rengiami jo lydimieji teisės aktai, tame tarpe ir statybos techniniai reglamentai.

Nesudėtingi statiniai, iš kitų statinių išskiriami daugiausia pagal techninius kriterijus, taip pat privalo atitikti aukščiau išvardintus reikalavimus. Todėl apibrėžiant lengvesnę jų statybos tvarką (tik supaprastinto projekto rengimą ir tik tam tikrais atvejais, nekeliant kvalifikacijos reikalavimų jį rengiantiems asmenims, o daugeliu atveju leidžiant projektą pasirengti pačiam statytojui), privalo būti užtikrinta, kad į nesudėtingųjų statinių sąrašą nepateks statiniai, turintys reikšmingą įtaką jų naudotojams, tretiesiems asmenims, kraštovaizdžiui bei aplinkai.

Šiuo požiūriu privaloma pažymėti, kad gyvenamoji funkcija yra tiesiogiai susijusi su žmonių gyvenimo kokybe. STR 2.02.09:2005 „Vienbučiai ir dvibučiai gyvenamieji pastatai“ 10 punkte yra įtvirtinta, jog gyvenamajame name turi būti sudarytos sąlygos poilsiui, miegui, higienai, valgio gaminimui bei kitai, susietai su žmonių bei namo poreikiais, veiklai. Gyvenamiesiems namams keliami aukšti gaisrinės saugos bei energinio naudingumo reikalavimai, jie taip pat turi būti derinamas su kraštovaizdžiu bei atitikti visus kitus aukščiau išvardintus esminius statinio bei esminius statinio architektūros reikalavimus, nepažeisti trečiųjų asmenų interesų, kraštovaizdžio, aplinkos apsaugos ir kitų teisės aktuose bei teritorijų planavimo dokumentuose įtvirtintų reikalavimų. Tai, kas išdėstyta, suponuoja aukštos kvalifikacijos poreikį projektuojant ir statant Gyvenamuosius namus.

Tokį Gyvenamųjų namų vertinimą patvirtina ir svarstymui pateiktas Reglamento projektas, kuriame nurodoma, kad nesudėtingi Gyvenamieji namai turi būti projektuojami pagal STR 2.02.09:2005 „Vienbučiai ir dvibučiai gyvenamieji pastatai“ nustatytus reikalavimus. Įvertinus vie šių reikalavimų pobūdį bei apimtį, sunku įsivaizduoti, kad juos tinkamai įgyvendinti galėtų nekvalifikuotas specialistas arba net pats statytojas.

Taip pat pažymėtina, jog Statybos įstatymo 21 straipsnio 1 dalyje nustatyta, jog visų antžeminių statinių ir tų požeminių (povandeninių) statinių, kurie skirti žmonėms gyventi, dirbti ar kitoms jų reikmėms tenkinti (išskyrus požeminius statinius, kuriuose žmonės negyvena ir nedirba, o būna tik dėl tų statinių priežiūros (inžineriniai tinklai, techniniai tuneliai ir pan.), be kitų nustatytų projekto dalių, yra privaloma projekto architektūrinė dalis. Taigi, Gyvenamajam namui negali būti rengiamas tik supaprastintas projektas, kuriame, pagal STR 1.05.06:2010 „Statinio projektavimas“, tokia dalis nėra numatyta.

Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus darytina išvada, jog Gyvenamojo namo priskyrimas nesudėtingiems statiniams tiek teisiniu, tiek praktiniu požiūriu yra nepagrįstas. Gyvenamieji namai pagal savo paskirtį, jų įtaką žmonių gyvenimo kokybei bei aplinkai, nepaisant vienokių ar kitokių jų techninių parametrų, privalo būti priskirti nesudėtingų statinių kategorijai.

Siūlymas. Lietuvos architektų rūmai siūlo išbraukti iš Reglamento VI skyriaus „Nesudėtingi statiniai“ I skirsnio „Nesudėtingųjų statinių sąrašas ir statinių priskyrimo nesudėtingiems statiniams ypatumai“ 2 lentelės 1 punktą (1 eilutę) „gyvenamasis (vieno, dviejų butų) namas“.

Lietuvos architektų rūmų pirmininkė

Daiva Bakšienė